1945 оной февралиин 7
СРЕДА
№ 25 (4661)
Сэн 20 мүнгэн

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ ба УЛАН-УДЫН ГК-гэй болон БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН

Олзоборилгын артельнүүдэй хүдэлмэриие һайжаруулха

Республикын олзоборилгын артельнүүд үнгэрэгшэ 1944 ондо хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилбэ. БМАССР-тэхи РСФСР-эй СНК-гэй дэргэдэхи олзоборилгын кооперацинуудай Управлениин системын артельнүүд жэлэйнгээ үйлэдбэриин түсэбые сройдоо 84,3 процент дүүргэһэн байха юм.

Зарим олзоборилгын кооперацинууд — Многопромсоюз, Горпромсоюз болон Леспромсоюзуудай системын артельнүүд жэлэйнгээ түсэбүүдые баһа дүүргээгүй байшоо. Эдэ олзоборилгын артельнүүд үнгэрэгшэ жэлэй 11 һарын туршада үргэн хэрэглэлэй эд бараа гаргаха түсэбөө Кооминсоюз—423,6 мянган түхэригтэ, Промкооперацинууд—623,6 мянган түхэригтэ, мүн тэрэшэлэн Нютагай жэйүйлэдбэриин Наркомадай системын артельнүүд 590,6 мянган түхэригтэ нёдондонойнитой сасуулбал дутуу гаргаһан байгаа.

Үргэн ниитэ ажалшадай түрүүшын ээлжээнэй хэрэглэлые хангажа байха ёһотой эдэ артельнүүд иимэ гүнзэгы таһал барида юундэ ороо б? Түрүүшын түрүүндэ, эндэхи хүдэлмэришэдэй дунда социалистическэ мүрысөөн үргэн далайсатайгаар эмхидхэгдээгүй гэхэдэ алдуу болохогүй байна. Тэрээнһээ гадна, тус артельнүүдэй хүтэлбэрилэгшэд өөһэдын гээ доторой аргаболомжые бүримүһэн хэрэглэжэ шадаагүй байһаниинь илитэ.

Хаана партийно-советскэ организацинууд олзоборилгын артельнүүдэй хүдэлмэридэ болоо туһаламжа үзүүлнэб, тэндэ эдэнэрэй хүдэлмэри муу бэшээр ябуулагдана гээшэ. Жэшээнь, Тарбагатайн аймагай „Майн 1" артель, Баргажанай аймагай „Новый Путь" артель, Сэлэнгын аймагай „Большевик" артель, мүн тэрэшэлэн Улан-Удэ городой „Коопоруд", Кировэй нэрэмжэтэ, „Лесохимик" гэхэ мэтын олзоборилгын артельнүүд үйлэдбэриингөө түсэбүүдые холо илүүгээр дүүргэжэ, үргэн ниитэдэ хэрэглэгдэхэ эд бараануудые элбэг дэлбэгээр гаргажа, худалдаа наймаануудай эмхи зургаануудтай хэһэн хэлсээнүүдээ жэшээтэ һайнаар дүүргэһэн байнад.

Тиибэ яабашье республикын олонхи олзоборилгын артельнүүд обор нобшоор хүдэлмэрилжэ, парти ба правительствын зүгһөө үгтэһэн харюусалгатай даалгабаринуудые дүүргэжэ шадаагүй байшоо. Жэшээнь, Яруунын аймагай „Путь коммунизма" гэжэ олзоборилгын артель (түрүүлэгшэнь нүхэр Лебедев) аймагайнгаа колхозуудта шухала хэрэгтэй үргэн хэрэглэлэй эд бараа гаргаха түсэбөө оройдоо 33,8 процент дүүргэһэн байна. Кабанскын, Байкало-Кударын, Занграйн болон бусад аймагуудай олзоборилгын артельнүүд үнгэрэгшэ жэлдэ тон хангалтагүйгөөр хүдэлмэрибэ. Теэд энэ байдалые хаража мэдэжэ байбашье һаа, тэндэхи партийно-советскэ организацинууд ямаршье туһаламжа үзүүлээгүй байһаниинь угаа гайхалтай.

Улан-Удэ городой олзоборилгын артельнүүд үйлэд эринхээ түсэбые дүүргээгүй байха һаа гадна, шанар муутай эд бараа гаргаһан баримтанууд ехэла олон. „Кооператор-комсомолец" гэжэ олзоборилгын артель хүнэй хэрэглэжэ боломоор бэшэ обдон дэгэл оёһон байгаа. Мүн Металлоширпотребсоюзай системын артельнүүд шанар муутай эд бараа гаргаад, худалдаа-наймаануудай организацинуудта тушааһан байха юм.

Һаяхан БМАССР-эй Совнарком болбол олзоборилгын артельнүүдэй хүдэлмэриие эрид шууд һайжаруулха тушаа дэлгэрэнгы хэмжээ ябуулгануудые хараалһан шиидхэбэри баталба. Энэ шиидхэбэриие дүүргэлтэ болгожо, өөһэдынгөө хүдэлмэринүүдые үндэһэнһөө һайжаруулжа, түүхэтэ XXV жэлэй ойе угтахын түлөө эршэмтэйгээр хүдэлмэрилхэ хүдэлмэришэн бүхэнэй арюун уялга.

Польшын арад зондо советскэ Улаан Крестын үзүүлһэн туһаламжа

Улаан Крестын ба Улаан Хахад һара гэдэг обществын союзай Исполком болбол немецкэ эзэмдэлтэһээ сүлөөлэгдэһэн Польшын районуудай арад зондо зорюулжа хоёр хэһэг (парти) эмэй зүйл, боолгын хэрэгсэл болон медицинскэ зэбсэгүүдые Польскэ Республикын Саг Зуурын Правительстводо эльгээбэ.

Эльгээһэн юумэнүүд соонь хирургическа отолһолгын наборнууд, рентгенографическа плёнканууд, столбняк ба дифтери гэдэг үбшэнүүдһээ һэргылхэ сывороткэ, эмэй зүйл болон боолгын хэрэгсэлнүүд оролсоһон байна.

Польскэ Республикын Саг Зуурын Правительствын премьер-министр гэспадин Э. Осубка-Моравский гэгшэ Улаан Крестын ба Улаан Хахад һара обществын союзай исполкомой түрүүлэгшэ нүхэр С. А. Колесниковтэ бэшэг эльгээгөө. Тэрээн соогоо иигэжэ хэлэһэн байна гэбэл:

«Немецкэ-фашистска булимтарагшадай дарлалта доро туйлиһан Польшын арад зондо зорюулжа, СССР-эй Улаан Крестын ба Улаан Хахад һара гэдэг обществын эльгээһэн эмэй зүйл, зэбсэг болон боолгын хэрэгсэлнүүдэй түлөө Танда үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэнэб. Польшын арад түмэн болбол танай үгэһөн туһаламжые ехэ ханамжатайгаар хүлеэн абаба». (ТАСС).

Советскэ Информбюроһоо

Февралиин 5-ай оперативна мэдээн

Февралиин 5-ай туршада КЕНИГСБЕРГҺЭЭ баруун-хойгуур манай сэрэгүүд Земландска хахад аралые дайсанһаа сэбэрлэхэ байлдаагаа үргэлжэлүүлхэ зуураа хэдэн һуурин газарые, тэдэнэй дунда ВАТЦУМ, ГРОСС ЛЯДТКАЙМ, ТИРЕНБЕРГ, КАЛЛЕН, ПОВАЙЕН гэдэг һуурин газарнуудые эзэлэн абаба.

ОДЕР дээрэ ФРАНКФУРТҺАА хойгуур ба зүүн-урдуур манай сэрэгүүд байлдаатайгаар ОДЕР хүрэхэ зуураа ГЕРИТЦ гэдэг город ба түмэр замай станциие, 100 гаран ондоо һуурин газарнуудые, тэдэнэй дунда ЦЕЛЛИН, НОЙМЮЛЬ, АЛЬТ ШАУМБУРГ, ТИГПИТЦ, РАЙПЦИГ, МАЧДОРФ, РАМПИТЦ, ШЕНФЕЛЬД, ГОНТЕРСБЕРГ, РЕДНИТЦ гэдэг томо һуурин газарнуудые эзэлэн абаа.

ПОЗНАНЬ городто дайсанай хүреэлэгдэһэн гарнизониие үгы хэхэ байлдаан үргэлжэлбэ.

Манай добтолжо ябаһан частьнууд тус городто буугай завод эзэлэн абаха зуураа 58 ехэ буу, 1250 гарай ба станкова пулемёт, 130 автомат болон 1500 винтовко абаһан байна.

БУДАПЕШТДЭ дайсанай хүреэлэгдэһэн гарнизониие үгы хэхэ байлдаанууд үргэлжэлбэ. Тэрээнэй ябаса дундуур манай сэрэгүүд 16 квартал эзэлбэ.

БУДАПЕШТҺЭЭ баруун-урдуур манай сэрэгүүд атакануудые хэһээнэйнгээ эсэстэ ШЕРЕГЕЛЬЕШ, ШАРАШД, АБА, ШАРКЕРЕСТУР, СИЛАШ-БАЛХАШ гэдэг томо һуурин газарнуудые эзэлэн абаа.

Фронтын ондоо участогуудые дээрэ тагнуулшадай бэдэрэлгэ ба хэдэн газарта нютагай удхатай шанартай байлдаанууд болоһон байна.

Февралиин 4-дэ 136 немецкэ танк гэмтээгдэһэн ба үгы хэгдэһэн байгаа. Агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллериин буудалгаар дайсанай 56 самолёт унагаагдаба.

★ ★ ★

Кенигсберг городһоо баруун-хойгуур манай сэрэгүүд Земландска хахад аралые немецүүдһээ сэбэрлэбэ. Эрье шадарай үйтахан зурууд газарта хашагдаһан гитлеровецүүд үсэд шанга эсэргүүсэлтэ үзүүлнэ. Советскэ частьнууд байлдаатайгаар урагшаа дабшажа, ехээр бэхижүүлэгдэһэн хэдэн һуурин газарые эзэлэн абаа. Нэгэ участок дээрэ немецүүд байлдаанда томо хүсэтэ ябган сэрэгүүд ба танкнуудые оруулжа, хэдэн контратака хэһэн байгаа. Манай артиллеристнүүд болон ябган сэрэгшүүд дайсанай контратакые сухарюулан сохижо, полк шахуу ябган сэрэгые ба 54 немецкэ танк үгы хэбэ. Нэгэ үдэрэй байлдаанда немецүүдһээ 30 танк ба самоходно ехэ буу, 3 самолёт, 186 полевой ехэ буу, 267 пулемёт, 1.160 автомашина буляаган абтаһан байна. 1.600 немецкэ солдат болон офицер плендэ абтаа.

◆ Одер дээрэ Франкфурт городһоо хойгуур ба зүүн-урдуур манай сэрэгүүд дайсанай эсэргүүсэлтые нуга даража, Одер мүрэндэ хүрөбэ. Немецүүдэй олон тоото бүлэгүүд мүрэн тээшэ хашагдажа үгы хэгдээ. Кюстрин гэдэг немецкэ хэрэмһээ баруун-хойшоо 3 километртэ байһан Альт, Шаумбург гэдэг һуурин газар эзэлэгдэбэ. Манай ондоо частьнууд Кюстринһээ урагшаа 10 километртэ Одер мүрэнэй эрье дээрэ байһан Геритц гэдэг городые байлдаатайгаар эзэлэн абаа. Мэнэ һаяхан Баруун фронтһоо советско-германска фронтдо хаягдаһан 25-дахи немецкэ моторизованно дивизи хүнүүдээ алуулжа ба плендэ абтажа ехэ гарзада оробо. Нэгэ газарта морито сэрэгэй частьнууд энээнэй урда бута сохидоһон немецкэ дивизинүүдэй подразделениинүүдһээ бүридэһэн дайсанай хүреэлэгдэһэн бүлэгые усадхаа. Үдэрэй туршада манай сэрэгүүд 5.000 гаран немецкэ солдат болон офицерые үгы хэһэн байна. 70 ехэ буу, 200 пулемёт, сэрэгэй зөөритэй 18 ехэ складтай хамта элбэг ехэ трофей булян абтаба. 1350 немец плендэ абтаа.

◆ Будапештдэ, тус городой баруун хубида манай сэрэгүүд дайсанай хүреэлэгдэһэн бүлэглэлгые үгы хэхэ байлдаагаа ябуулба. Немецүүдэй гарта үлэһэн городой районууд болбол добтолхо хадалиг газар байһан дээрэһээ хамгаалан тулахада ехэ тааруу байһан байна. Дайсан болбол шулуун гэр бүхэниие эсэргүүсэлтын түшэг тулгууриин пункт болгоо. Советскэ артиллеристнүүд сэхэ буудалгаараа дайсанай бэхижүүлгэнүүдые һандаргажа, тэдэнэй буудалгын үүрнүүдые дарана. Энээнэй һүүлээр манай штурмовой бүлэгүүд урагшаа дабшажа, гитлеровецүүдһээ гэр болон үйлсэнүүдые сэбэрлэнэ. Гвардиин капитан Варыгин, гвардиин ахалагша лейтенант Воронков гэгшэдэй артиллеристнүүд һүниин байлдаанда манай ябган сэрэгүүдэй замые хаажа байһан дайсанай буудалгын 10 үүрые үгы хээ. Гвардиин ахалагша сержантнууд Булычев, Конов, Любимов гэгшэдэй миномётчигууд немецкэ 2 самоходно ехэ бууе гэмтээжэ, дайсанай автоматчигуудай ехэхэн бүлэгые тарзан сохёо. Капитан Хайрулинай боецууд хамгаалгын томо түшэг тулгууриин пункт болгоһон ехэ гэрһээ дайсаниие хобхо сохин гаргаба. Хэдэн арбаад немец хюдагдаа.

◆ Будапештһээ баруун-урдуур манай сэрэгүүд дайсанда атака хэжэ, ехээр бэхижүүлэгдэһэн позицинуудые эзэлһэн байна. Байдалаа һэргээн абахые эрмэлзэжэ гитлеровецүүд хэдэн контратака хэхэ зуураа гэдэргээ намнуулһан байгаа. Дайсанай контратакые сухарюулан сохижо, манай артиллеристнууд болон бронебойщигууд дайсанай 35 танк ба 15 хуягта транспортерые галдаһан ба гэмтээһэн байна.

◆ Советскэ сэрэгшэд немецкэ булимтарагшадтай хэһэн байлдаануудтаа эрэлхэг ба шэн зоригой жэшээнүүдые харуулна. Офицер Пшеничниковэй танкын экипаж нэгэ тулалдаанда «пантер» гэдэг немецкэ танкые ба 4 хуягта транспортерые гэмтээбэ. Бронебойщик гвардиин рядовой Григораш гэгшэ дайсанай самоходно ехэ бууе үгы хээ. Гвардиин сержант Анисимовай ехэ буугай расчёт дайсанай атакые сухарюулан сохихо зуураа 2 немецкэ танк гэмтээжэ, өөрынгөө позициие алдангүй бариба. Аэродромдоо бусажа ябахадаа лётчигууд лейтенант Долгов, гвардиин лейтенант Курцидзе гэгшэд 6 немецкэ истребительнүүдэй добтолгодо дайрагдаһан юм. Гитлеровецүүд Курцидзын самолёдто атака хээ. Лейтенант Долгов нүхэрөө аршалан абахые наража мэргэн буудалгаар немецкэ истребителиие унагааба. Энээнэй һүүлээр лейтенант Долговой агаарай буудалшан ахалагша сержант Мартынов хойно хойноһоонь дайсанай үшөө 2 самолёдые унагааһан байгаа. Манай штурмовигууд амгалан мэнтэ өөрынгөө аэродром дээрэ бууһан байна.

◆ Зүүн Пруссида капитан Рихтер гэгшэ плендэ абтаһан юм. Тэрэ иигэжэ хөөрэнэ: «Би болбол унтер офицерскэ һургуулида тактика заадаг байгааб. Һаяхан тус һургуулида байһан хүнүүдые яаралаар фронтдо ябуулхада намайе тэдэнүүдэй командир болгон томилоо һэн. Немецкэ командовани болбол Дайм мүрэн дээрэхи хамгаалгын газарые дабагдашагүй гэжэ тоолоод, тус участогта ородууд нэбтэрэн орожо шадахагүй гэлэг юм һэн. Теэд советскэ сэрэгүүд манай бэхижүүлгые һэтэ сохёо. Энэ хатаа манай бүхы түсэбые хүмэрюулэн унагааһан айхабтар шэгнүүр сохилто болоһон байгаа». 23-дахи немецкэ крепостной пулемётно батальоной плендэ абтаһан командир капитан Отто Шунтт гэгшэ иигэжэ мэдүүлнэ. «Энээ хүсэтэ ямаршье бэхижүүлгэнүүдшье бута нэрьеглэн зайлашагүй һалаха ябадалһаань Германиие абаржа шадахагүй байна гэжэ һүүлэй байлдаануудай эсэслэлтэ намда һайнаар ойлгуулаа. Оройдоо хэдэхэн үдэр соо ородууд 1-дэхи классай хэдэн хэрэмүүдые добтолон орожо эзэлбэ. Минии батальоной ехэнхи солдадууд үхэжэ хосороо. 30 хүн болохо үлэһэн бүлэгтэеэ би плендэ орожо бэеэ тушаагааб».

А. Шадаев

Трактористка

(НЭГЭ АКТТАЙ КОМЕДИ)

Хабаадаха нюурнууд:

Дулма—МТС-ей директор.
Дугарма — трактористка, Цыреторэй һамган.
Ахалагша механик—нюдэндөө шэлтэй, 50 шахуу наһатай.
Цыретор—бригадир.
Дугар—Медальтай, фронтһоо ерэһэн бэеэ.
Даша — тракторист, залуу наһанай хүбүүн.

Эртэ хабар. Үдэшын саг. МТС-ей директорэй кабинет. Дулма яаралтайгаар бэшээд лэ саарһаа шуура татаад хаяна, бэшэнэ. Хүн үүдэ тоншоно.

Дулма. Болоно.

(Баһа тоншоно).

Дулма. Орогты.

(Дугарма орожо ерэнэ).

Дугарма. Сайн, Дулма Доржиевна!

Дулма. Сайн!

(Дугарма чемоданаа үүдэнэй тэндэ табижархёод, ошожо мэндэшэлнэ).

Дугарма. Зай, иишэдээ һайн байна гүбта?

Дулма. Гайгүй даа, байза та... (Гайхана).

Дугарма. Юу?

Дулма. Та, хаанаһаа!

Дугарма. Дулма Доржиевна, та юундэ иитэрээ һонирхобот? (Өөдөө, доошоо харана).

Дулма. Аа, Дугарма! (мүрэ дээрэһээнь ташана).

Дугарма. Яагааб?

Дулма. Нюдөө хэ даа, яажа байнабиб иихэдээ.

Дугарма (ойлгожо ядан). Юун болооб?

Дулма. Юун болоодхихо һэм. Бэээ гайхажа байнам.

Дугарма. Бэээ гү, юундэ?

Дулма. Аба һөөргэ танилагүй байгаалби. Яагаа жэгтэй болошоод байбаш, урдамни.

Дугарма. Юу хэлэнэш, Дулма Доржиевна!

Дулма. Үгы, үгөхөөрөө танихаар бэшэлши. Нюдэндөө шэлтэй, шэнэ комбинезонтой, үшөө үһэеэ буржылгуулаад, нимэл байбалши. Дугарма. Юугээ... (Ошожо гэрэлдэ харана). Тиимэшье гү даа.

Дулма. Эрьеэд хагал даа наашаа. Үһэншни яагаа зохидоор таараав.

Дугарма. Гү мэдэе. Хүнүүдэй парикмахерскада оросогоолтон байхадань атаархаһан шэнти орооһёо һэм.

Дулма. Городто гү?

Дугарма. Тиигээ даа. Городой эхэнэрнүүд хүү үһэ зүһөө буржылгаад, сэмсылдээд ябадаг байна.

Дулма. Болоо, болдо байна. Мүнөөнэй трактористканууд ёһо байха бэээ заһаад ябаха ёһотой. Зарим трактористканууд үһэ зүһөөрөө нюураа хушажархёод, барихала болай, хүрэхэлэ хөө ябагша. Тиихэлэ, Цыреторшни яа гэгшэ аяб, али уулзаа гүш?

Дугарма. Уулзаа. Цыретор яа гэхэб.

Дулма. Уулзахадаа юун гэнэб?

Дугарма. Мүнөө һаяхан гараа уулзаад, мэндэ амар гэжэ толгойгоо дохёод, харад харад гэһээр үнгэршэгэ һэн. Ехэ яаралтай хадаа үгэ дуугарна забдагүй ябана гү гэжэ һанааламби.

Дулма. Тиигээ бы. Һа-һа-һа... Тэрэшни магад шамаяа танилагүй гараа ха.

Дугарма. Һа-һа.. Тиигэжэшье болоо ха. Цыретор яанаб?

Дулма. Уулзахадаа һамгаа танихагүй гээшэмнай хайшаа юм, тиимэ ушар болоо гээ һаа олон хүн үнэншэхэгүй ха. Шимнай трактористнуудай курсада байха зуураа ехэхэн хубилшоо хаш, Дугарма!

Дугарма. Тиигэ гээшэлтайб.

Дулма. Шамаяа үниинэй хүлеэнхэйбди. Цыреторшье яашабаб гэхэ хэбэртэй агша.

Дугарма. Тиинэ бы.

Дулма. Дугармамнай тиишэлээ хадамда гаршаба гэжэ энеэгшэб.

Дугарма. Тиихэдэшни юун гэнэб?

Дулма. Цыретор зангаараа aаб даа. Һамгатын голдо ороходо һамгад олдохо гөөд, худал үнөөр «ласттас» энеэтшэ. Зай, тэрэмнайшье тэрэ гэлэй, шимнай курсаяа хэр зэргээр дүүргэжэ ерэбэш?

Дугарма. Ошоһоной урмандаа гэжэ зоной дундуур лэ ябалсаад ерэбэ хаб.

Дулма. Һайн даа. Манай дунда мэргэжэлтэй нэтэ кадр нэмэбэ гэжэ мэдэе. Колхозойнгоо үргэн тала дээгүүр булад мори жолоодожо ябаха юунээр тэнтэйб! Тракторист нэрэ гээшэмнай дээдэ нэрэ бшуу. Тракторааран шуужаар хахалха болоболши даа, Дугарма.

Дугарма. Хэлэээн юу байхаб Прицепщик ябахадаа тракторист болоод ябаһан хүн яагаа золтойб гэжэ боддигшо һэм. Харин мүнөө... (Карманһаан үнэмшэлгэ гаргажа үгэнэ). Курсаяа эрхим дүүргэшэдтэмнай нимэ комбинезон, малгай, нюдэнэй шэл гэхэ мэтые шан гаргажа үгөө һэн. Тэдэнэй дунда биишье хүртэлсээб. Тиигээд, тамаа энэ мэтээрээ һонирхуулжа байна бэшэ аалби.

Дулма (уншажа баясана) Ёһоор, ёһоор. Зоной дундууршье бэшэ, түрүү ябалсаа ха юмши. Тэрээшние хүсэжэл байтаа һэм. Мининигээ һанаае таабаш. (Гарыень барина).

Дугарма. Дулма Доржиевна! Курсада эльгээһэндэтнай баясанам.

Дулма. Шамайе эльгээхэ гэхэдэмнай һамгалай ошоһоной хэрэг юм гэхэ хэбэртэй байгаа хамнай Цыретор, һанана гүш?

Дугарма. Үнэхөөрөөшье тиигээ һэн ха.

Дулма. Хэронэй хорондо хоёроор дабхарлажа үзөөрэй.

Дугарма. Курсаяа эрхим дүүргэхыеншье дүүргэбэ гэлэйб. тээд халуун хүдэлмэри дээрээ ошоод байхадаа лагша аабиб гээд нэгэ бага жэхиид гэнэм.

Дулма. Яагаадхихаа һэмши, тракторай хажууда ябажа үзөһэн бээшни ха юм. Осол теори практика хоёроо мүргэлдүүлжэ үзэхэ сагшни ерээ бэшэ гү, Дугарма.

Дугарма. Харин, булад мориин дээрээ лаб һуужа. бээжыень барижа шадамаар болоо хаб гэжэ һананам.

Дулма. Шамдаа найданам. (Сонходо хараад) Цыретор!

Дугарма. Цыретор гү? (Сонходо ошоно). Байза... Намайе ерээ гэжэ бү хэлээрэйгты.

Дулма. Үгы, би юун гэжэ хэлэхэбиб.

Дугарма. Хаража мэдээрэйт! (Таһалга уруу ороно).

Дулма. Хаража...

(Цыретор ама халанги орожо ерэнэ).

Цыретор. Хөн ерээб?

Дулма. Уулзаагүй гүш?

Цыретор. Халта мүлтэ хараад гарашоо һэм.

Дулма. Таняагүй гүш, теэд?

Цыретор. Үгы, оройдоошье таняагүй гаразалби.

Дулма. Танихал байгаа бэшэ гүш даа. Али... (пауза).

Цыретор (урдаһаань сэхэ хараад). Хэн бэ даа?

Дулма. Һа-һа-һа... Цыретор, яажа байнаш даа.

(Дугарма үүдэнэй забһараар хараад байна).

Цыретор. Яагааб, юундэ энеэбэт?

Дулма. Шамайе таниха шэнгеэр хэлэнэ хамнай.

Цыретор. Намайе гү? Үгы, хөн бэ даа, зобоонгүй хэлыт.

Дулма. Уулзахадаа танина бэзэш.

Цыретор. Үгы, намайе таниха хэн байха юм. Хаана үзэһэн байгаабиб. Юундэ һананагүйбиб, Дулма Доржиевна!

Дулма. Залуушуудай хоорондохиие би яажа мэдехэбиб.

Цыретор. Тэрэшье тэрэ, байза... хаанаһаа хайша зорижо ябаһан басаган бэ?

Дулма Городһоо. Трактористка.

Цыретор. Трактористка гү?

Дулма. Манда трактористкаар ерээ.

Цыретор. Тиибэл бүри һайниичь. (Ябасагаана, гэрэлдэ харана). Трактористка. Танилсамаар басаган байгаа бэшэ аа гү, Дулма Доржиевна! Юун гэжэ болонот? Һа-һа-һа...

Дулма. (Дугарма тээшэ хараад, нюдөө аниб гэнэ). Һа-һа-һа... Ши тэрэ басагые нюдэндөө дулаахана хараба гүш даа?

Цыретор. Харин бээ бэлэрынь зохид шэнги байбал, Хотос-нахис гэшхэхэлел гэнэ һэн.

Дулма. Тиигээ бы! Харин бэһэтэйшүүл тиихэл байха, хүниие һайн таняагүй аад, улаһаань эройдонь хүретэр шэртэхэ. Тиижэ байһаар Дугармада гарта бү ороё.

Цыретор. Һа-һа... Дугарма яагаадхиха һэм. Город соогуур гуялажа ябаа бэшэ юм гү?

Дулма (энеэнэ). Хэрбээ Дугарма эндэ байг даа, ши яахабши?

Цыретор. Би гү? Нэгэ арга олдоно aаб даа.

Дулма. Харуужамди, Дугарма дуулабал галаар хайража ерэхэл байха гэжэ мэдээрэй.

Цыретор. Дугарматай шэхэндэ шэбэнэлдэхихэ хобууша онгон бии бэшэ. Теэд би зарим хүнүүд шэнги эхэнэр ельгэтэй хүн бэшэб. Хэгбэ тэрээндэ дуратай байгаа хадам дело другое. Һа-һа-һа... (Тэнтэрэл гээд стол дайрана).

Дулма. Ши яажа байнаш!

Цыретор (һогтуугаа мэдүүлхэгүй гэжэ оролдоно). Хэшээгты, яажа байнабиб.

Дулма. Хүлшни юундэ тунхилзанаб?

Цыретор. Хүл гү? Аа, тэрэш даа тиимэ болонхой юм.

Дулма. Ямар?

Цыретор. Тиимэ болонхойень мэдэнэгүй аалта?

Дулма. Үгы мэдэнэгүйб

Цыретор. Яагааб даа, рев-рев-рев...

Дулма. Юу?

Цыретор. Матизм. Рев-матизм.

Дулма. Һа-һа... Ревматизм гэжэ хэлэхэ һанаатай гүш даа.

Цыретор. Мүн даа мүн, мэтэршни. Шүдхэр абаг, яажа байнабиб! Ородоор хэлэн гэхэдэ хэлэм юундэ эрьелдэхэеэ болиноб. (Зондо). Энэ шолмэхоншни мэдэжэрхибэ гү!

Дулма. Юушье дуулхаш. Ревматизмһаан боложо хөлэншни ээлэлдэбэ гү даа, Цыретор?

Цыретор. Хари тиижэшье болохо байха. Рев-матизм үбшэн гээшэ хүнэй хүлэй улаһаа эройдо хүрэтэр зайжа ябадаг юм гэлсэгшэ.

Дулма. Тиимэ бы. Дүтэлөөд хэлээ харуулал даа.

Цыретор (зондо). Хосорооб даа! (Дулмада). Эмшэ бэшэ хадаа хараадшье ялалайт.

Дулма. Ревматизмын тухай мэдэн алдахаб. Дүтэлэл даа наашаа.

Цыретор. Нүхэр директор, хэшээгты намайе, би яаралтайб.

Дулма. (дүтэлөөд). Фу! Хари таагаа һэм. Ши юу хэжэ байнаш!

Цыретор. Яагаабиб?

Дулма. Али хоорондоо баряадхёобши?

Цыретор. Нүхэр директор, хэшээгты! Сельподо нэжээд гаража байгаа һэн. Тэрээнһээ нэгэ жааханиие хүртэжэрхёоб. Нэгэ балга даа. Мүн даа, нэгэ балга.

Дулма. Хэдэн балгаб гэжэ шамһаа асууһан хүн үгы. Мүнөө үетэ балгажа болохо аал?

Цыретор. Нэгэ балга болохо бэшэ гү?

Дулма. Яагаад тиижэ болохоб Хабарай тарилгын бэлэдхэлэй халуун үе гэжэ мэдэ.

Цыретор. Тракторнуудайнгаа заһабарилгые саг болзорһоонь урид дүүргээ бэшэ аалди, нүхэр директор.

Дулма. Тэрэмнай шанарайнгаа талаар ямар байхаб. Шалгалта дээрэ дүүргэһэн дүүргээгүйгөө мэдээрэй. (Сонходо харана). Энэ хэнэй заһаһан трактор үглөөнһөө хойшо нэгэл газартаа пүршэгэнэжэ байнаб?

Цыретор. Хэдышье шалгажа байг, намда хамаатай бэшэ.

Дулма. Юундэ?

Цыретор. Эндэ минии моолуулһан һойр һууна бэшэ. Наадатнай ахын хүбүүн тэрээхэнээ мэдэхэл байхаб. Нам шэнгеэр хүдэлмэрилжэ үзөөд, намайе шалгажа үзэг.

Дулма. Иигэжэ хэлэхэ һанаатай гүш? Шамайешье шалгаад үзэхэдэ яахаб.

Цыретор. Шалгагты, шалгагты! Минии бригадын заһабарилһан тракторнуудта хюмһанайшье харын зэргэ зэмэ зонхо байхагүй гэжэ бата найдуулан хэлэхэ байнам, нүхэр директор.

Дулма. Харуужамди. (Полевой сумкаа абана).

Цыретор. Хаража үзэгты.

Дулма. Хүдэлмэриин халуун соогуур балгажа ябахаяа бол[...] нүхэр Дамбаев! Энээн тух[...] даш... (Гарана).

Цыретор. Нүхэр директор! ([...] гээд зогсоно). Һэ! харуужам[...] гэбэ гү? Байза... (Карманһ[...] папирос гаргахадаа бэшэг у[...] гаана. Зуруулаа шударжа нос[...] гоод, бодолгото болоно). Намгү[...] гөөр хүдэлмэридэжэ үзэхэдө[...] (Гараа халаагаад). Халхай х[...] хай! (Зуруулаа папиростойе[...] хаяжархёод, гүйн гарана). [...] (Дугарма энеэһээр таһаг соо[...] гаража ерэнэ).

Дугарма. Һа-һа-һа... Эй! Цы[...] тор, Цыретор! Үгы, Цыретор [...] жа байнаб. Үнэхөөрөө таняа[...] хаш. Үшөө танилсамаар баса[...] гэсэгээн байба гү, шэмэ. ([...] зарта хэбтэһэн бэшэг абана). [...] юугаа... (Уншана) «Инаг пү[...] Норжима. Мэндэ амарые хүргэ[...] тэйгээ хамта аймагай центр дэ[...] трактористнуудай курсада с[...] таа байһанаа дахин һануулан [...] шэнэм. (Бэшэгээ эрьюулнэ). [...] хэнэй...

(Уншана). Шинии инаг Цы[...] тор» (Пауза).

Яага жэгтэй юм! (Баһа унш[...] на). Шинии инаг Цыретор! Х[...] Норжомо гээшэб? Трактористну[...] дай курсада... Аа, Тиимэ... за[...] үзүүр дуулаһан байхаб. М[...] тэрэ даа. Үгы минииигээ гэр[...] бии үгыдэ инжэл байдаг хүн [...] лоолтэйш. Мэдөөжэ... Мололу[...] һан һойрыш эндэл харуулжа[...] хаб. (Газаа хүнүүд дуугара[...] на. Дугарма бэшэгээ карман[...] хээд, сонходо ошожо пом унш[...] ша болоно. Цыретор түргэн о[...] жо ерээд, стол дээрэһээ полев[...] сумкаяа абахаяа ябтараа Дуг[...] кае харажархина).

Цыретор. Сайн!

Дугарма (эрьежэ хара[...] Сайн!

Цыретор (ошожо мендэшэл[...] Тракторист Дамбаев.

Дугарма. Аа, нүхэр Дамб[...] гүт? Уулзаһаншье байжа бо[...] хобди.

Цыретор. Уулзаһан, хаана? [...]

Дугарма. Һананагүй гүт?

Цыретор. Үгы, һананагүйл[...]

Дугарма (зондо). Һоёр!

Цыретор. Юу?

Дугарма. Һанахагүй хагаа [...] рэмнай муу даа.

Цыретор. Хари үзэһэн ш[...] аад... Үгы юрдөө хаана уул[...] һэмбиибди?

Дугарма. Аймагай центр дэ[...] яагааб.

Цыретор. Аймагай центр дэ[...] гү?

Дугарма. Трактористнуу[...] курсада байһанаа һанана бэз[...]

Цыретор. Һанана.

Дугарма. Тэндэ.

Цыретор. Аа, тиидэ гыш, [...] панхыда ядал гэхэ хэбэртэй б[...] балби. Хэшээгты намайе.

Дугарма. Тиимэ даа. бүр[...] шаанагүйб. Теэд уулзаһаар ү[...] хэншье болоо хабди.

Цыретор. Хэшээгты нама[...] Байза, нэрэ обогтнай хэн бэл[...]

Дугарма. Байтараа мэдээрэ[...] Бүтэдө юумые гэнтэ мэдэжэ а[...] бал толгойтнай халсарша[...] (Энеэнэ).

(Үргэлжэлэлынь хожом гар[...]

Бурят-Монголые сүлөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ойдо

Улаан Армиингаа добтолгые ажалай добтолгоор дэмжэе!

Абаһан уялгануудаа иигэжэ дүүргэнэд

Алдарта ойн хүндэлэлдэ

Бурят-монголые сагаангвардүүд болон интервентнүүд сүлөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулан Багатайн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ артелиин членүүд ...гша оной мартын 1 хүртэр ... центнер үнэһэ, 110 центнер шубуунай аргал суглуулха, ... дээрэ 14. 000 шарга наг ...хэ шэрэхэ Хүдэлмэришэнэй манай Улаан Армиин 27 жэлэй ойн үдэр февралиин 23 хүртэр хүдөө-ажалай машина зэмсэгүүдэй заһабарилга дүүргэжэ, адуу малайнгаа байра ... бэлэн малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй байха гэрнүүдые ... дулаан, һаруул болгохо ... мэтын социалистическэ уялгануудые абаһан юм.

Мүнөө энэ артелиинхид хэлэһэн ... үгэдөө хүрэжэ байна. ...0 центнер үрһэ хаажа тарилгын кондицада хүргөө. Шубуунай аргал үнэһэ г...хэ мэтын нютагай үтэг жүүлгэ суглуулха хүдэлмэри звеньевой ёһоор ябуулагдана. Хомут тоног болон тарилгада хэрэглэгдэхэ бусад зэр зэмсэгүүдэй заһабарилга амжалтатайгаар ябуулагдажа байна.

Һүнэй товарна фермын малын нэгэ гүүртэлэ бани болон улаан булан баригдажа эхилээ.

Тэрэшэлэн колхозникууд танкова колоннын байгуулгада мүнгэ оруулжа байха юм. 96 колхозникууд 75. 000 түхэриг бэшүүлээ.

Алдарта ойн үерэй урда тээхи мүрысөөндэ оролсохоороо абаһан социалистическэ уялгануудаа Сталинай нэрэмжэтэ колхозой членүүд иигэжэ үнэн хэрэгүүдээр бэелүүлнэ.

Берясовагай бригадын амжалта

2 һарынгаа түсэб январь соо дүүргээ

Нүхэр Прокопьев директэй заводто Бурят-Монголые сагаангвардеецүүд ба интервентнүүдһээ сүлөөлһэнһөө хойшо үнгэрһэн 25-дахи жэлэй алдарта ойе ажалай амжалтаар угтахын түлөө социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэбэ. Нүхэр Берясовагай хүтэлбэрилдэг комсомольско залуушуулай бригада мүрысөөндэ түрүүлжэ, январь һара соо хоёр һарынгаа түсэб дүүргэбэ.

Бригадын түрүүшүүл нүхэд Серебряков ба Ананьев гэгшэд даалгабарита нормонуудаа хододоо 300-350 процент дүүргэнэд. Тэрэшэлэн бригадир нүхэр Берясова ажал дээрээ амжалга үдэр бүхэндэ туйлажа, нормоёо 400 процент хүртэр дүүргэдэг юм.

Иигэжэ залуушуул ба комсомолецууд республикын гаа алдарта ойе амжалтатай хүдэлмэреэр угтахын хойноһоо тэмсэнэд.

Тарилгада бэлэн болонхой

ТУРУНГАЕВО. (Телефоор абтаба). Батуринска сельсоведэй Буденныйн нэрэмжэтэ колхозой членүүд Бурят-Монголые сагаангвардеецүүд болон интервентнүүдээ сүлөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсоходоо абаһан уялгануудаа болзорһоонь урид дүүргэжэ байна.

Тариашажалайнь бригадын ...нүүд поли дээрэ саһа тогтоожо дүүргээд, түсэбһөө гадуур ... тоожо байха юм. Мүн 2000 шарга наг шэбхэ шэрэхэ түсэбһөө 1800 шарга шэрээ. Түсэбһөө гадуур 400 шарга наг шэбхэ гаргаха уялга абанхай. ... плуг, 40 борной, 22 хэлэг хомут тоногууд һайн шанартайгаар заһабарилагдаһан байна. Тарилгада бэлэд элые тужа абаха колхоздохи колхозникууд хүдэлмэриинь һайн шатада тоолобо.

Мүнөө үедэ тарилгын гол хүдэлмэридэ хабаадаха колхозникуудай семинар үнгэргэгдэжэ байна. Плугшад, сеялкашад, борнойшод, шанарые сахигшадай семинар болоод дүүрэнхэй.

Тэрэшэлэн Батуринска сельсоведэй Молотовой, Чкаловай (Турунгаево), Чапаевай (Ильинскэ), нэрэмжэтэ колхозуудай членүүд Бурят-Монгол АССР-эй Верховно Соведэй Президиум, БМАССР-эй Совнарком болон ВКП(б)-гэй Обкомой хандалгада харюу болгон хабарай тарилгада бэлэ хэлээр абаһан социалистическэ уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Эдэ колхозууд агротехническэ хэмжээ ябуулганууды үнгэргэхэ, хүдөө-ажалай машина зэмсэгүүдые заһабарилха түсэбүүдээ дүүргэхэ дүтэлэнхэй.

Ф. ВОРОНЦОВ.

Оёдолой цехынхид түрүүлнэ

«Труд» гэжэ олзоборилгын артелиин оёдолой цех ажалаа мүү бэшээр эмхидхэжэ, социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Цехын түрүүшүүл нүхэд ...альская, Стрекалова, Кирилова ба Матвеева гэгшэд даалгабарита нормонуудаа хододоо 200 процент хүртэр дүүргэнэ.

Мүн тэрэшэлэн нүхэр Грапат гэгшын хүтэлбэрилдэг бригадынхид бүхы дээрээ 200—300 процент үндэр һайн шанартайгаар дүүргэнэд.

М. СЕРГЕЕВ.

Хоёрдохи жэлээ хурданаар хүдэлнэ

Ажалай амжалтануудаар илалтын шэнэ 1945-дахи ониие Кабанскын аймагай „Декабриин 12" гэжэ промкомбинадай оёдолой цех угтаһан юм. Үнгэрэгшэ жэлэйнгээ түсэб 103 процент дүүргээд, шэнэ жэлэй түрүүшын үдэрһөө эхилэн үдэрэйнгөө даалгабарита нормо 110-125 процент хүртэр дүүргэнэ.

Үргэнөөр дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон мастернууд нүхэд Т. Окручина, Е. Стрекаловская, Т. Рагова ба В. Хусаева гэгшэд жэшээтэ һайнаар ажалланад.

Г. ГРОМОВ.

Загаһанай заводой жэшээ

Горячинска загаһанай заводой загаһашад алдарта ойн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, январь һарынгаа түсэб хахад һара урид 105 процент дүүргэбэ.

Заводой коллективэйхид социалистическэ мүрысөөндэ оролсоходоо мартын 1 хүртэр хоер һара хахадай түсэб дүүргэхэбди гэһэн уялга абаһан аал, тэрэнээ мүнөө бодото хэрэгээрээ бэелүүлжэ байнад.

Социалистическэ мүрысөөндэ нүхэр Ельцов гэгшын загаһанай бригада түрүү һуури эзэлбэ; хахад һарын туршада түсэбөө 116 процент дүүргэбэ. Тэрэшэлэн нүхэд Старков ба Слепин гэгшэдэй бригаданууд түсэбөө үлүүлэн дүүргэжэ, бага бэшэ амжалтануудые туйлана.

Сэлэнгын пароходстводо

Сэлэнгын пароходствын коллективэйхид республикын правительство болон ВКП(б)-гэй Обкомой республикын бүхы ажалшадта хандаһан бэшэгтэ харюу болгон шэнэ-нүүд уялга нуудые абаһан байгаа.

Теэд, тэдэнэр мүнөө хэлэһэндээ хүрэжэ абаһан уялгануудаа арюунаар дүүргэжэ байнад. Наркомой үгэһэн график болзорһоонь хахад һараар уридшалан дүүргэхын хойноһоо түс коллективэйхид үдэр һүнигүй оролдожо байна.

Тэндэ үргэнөөр дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ Бурят-Монголой 10 жэлэй нэрэмжэтэ ба „Улаан Баатар" гэдэг пароходуудай командануд түрүүлжэ ябанад.

Ц. ЦЫРЕМПИЛОВ.

Заиграйн аймагай жэшээтэ һайн звенонууд

Үнгэрэгшэ жэлдэ Заиграйн аймаг соо 25 ефремовскэ, 26 шурыгинска, 41 семеноводческ. звенонууд хүдэлмэрилһэн байна. Звено бүхэн 5-12 хүнһөө бүридэһэн байгаа. Эдэ звенонуудай олонхид агротехническэ хэмжээ ябуулгануудые зүбөөр үнгэргэжэ, но ев...н хүдэлмэреэ хаһа болзор соонь эрхим шанартайгаар дүүргэһэнэйнгээ ашаар бараг һайн ургаса хураһан байха юм.

18. партсъездын нэрэмжэтэ колхозой шурыгинска звено (даагшань нүхэр Устинова) рекордно участогһаа гектарай 354 центнер, хүрэнгын участогһаа—302 центнер ургаса хуряагаа. Мүн 5 га овесһоо гектар бүриин 13 центнер ургаса абаһан байна. Энэ звеногой членүүд 1944 оной үбэлэй үедэ агротехническэ хэмжээ ябуулгануудые заабариин ёһоор үнгэргөө һэн. Бүхы тарилгынгаа поли дээрэ саһа тогтооһон, гектар бүхэндэ 375 шарга наг шэбхэ тараагаһан байха юм. Хабар газараа элдүүрилхэдээ 18-20 сантиметр гүнзэгыгөөр хахалһан, хоёр удаа борнойлһон байгаа. Ургажа байха үедэнь 6 удаа үһэлһэн, шубуунай аргал, үнэһөөр нэмэлтэ тэжээл үгэһэн байха юм. Тиихэдээ гектар бүхэндэ 6-6 центнер үнэһэ, шубуунай аргалаар нэмэлтэ тэжээл үгэһэн байна. Мүн ургажа байха үедэнь агротехникын бусад заабаринуудые һайнаар бэелүүлээ.

„III Интернационал" колхозой нүхэр Амархановай звено бүгэдэ үбгэд, хүгшэдһөө бүридэ хэй. Энэ звено гектар бүхэндэнь 400 шарга наг шэбхээр үтэгжүүлһэн, газараа хоёр удаа хахалһан, хоёр дахин борнойлһон байгаа. Түрүүшынхеэ хахалхадаа 13, хоёрдохёо хахалхадаа 20 сантиметр гүнзэгытэй өөр элдүүрилээ һэн. Хүрэнгэнь сэг соогоо бэлэдхэгдэжэ, яровизаци хэгдэһэн байгаа. Гектар бүхэндэ 16,5 центнер хүрэнгэ хаяжа, 7-8 сантиметр гүнзэгыгөөр һуулгаһан байна. Мүн га бүридэ 5 центнер фикали, 3 центнер шубуунай аргал болон 10 центнер үнэһэ нэмэлтэ тэжээл үгөө. Тэрэшэлэн нэгэ гектарта 3 центнер калиин дабһаар нэмэлтэ тэжээл үгэһэн байна. Ургажа байхыдань борнойлһон, хоер дахин бу таг үбһыень түүһэн байха юм. Газараа агротехникын заабариин ёһоор элдүүрилжэ, ургасынгаа хойноһоо эрхимээр харууһалһанайнгаа ашаар энэ звеногойхид рекордно участогһаа гектарай 365 центнер, юрэнхы участокта га бүхэнһөө 208 центнер ургаса хуряагаа. Тиигэжэ колхоздоо гүрэнтэсэ саг болзор соонь сүм тоосохо, хүрэнгөө хадхаха дүүрэн арга олгоһон байна. Тэрэшэлэн звеногой членүүд өөһэдөө нэмэлтэ түлбэри абаха болоо.

Солото ефремовец Серпион Киселевой звено рекордно участогһаа 29 центнер, юрын тарилгаһаа дунда зэргээр гектар бүхэндэ 13 центнер ургаса хуряагаа. Үбэлэй үедэ 25 хаалта болон бусад нарһа шэлбүүһэ бэлэдхэжэ бүхы полидоо саһа тогтооһон, гектар бүхэндэ 110 шарга наг шэбхэ тараагаһан, газарай эртын элдүүрилгэ хаһа соонь эхилжэ, 22 сантиметр гүнзэгыгөөр хахалһан, 2 удаа борнойлһон, культивацы хэһэн. тарилгын урда тээ һайрамаар үһэлһэн байна. Хүрэнгөө угаажа, гектар бүхэнэй 1, 8 центнер хэмжээтэйгээр тариһан, ургажа эхилхэдэнь борнойлһон, буртаг үбһыень түүһэн байгаа. Мүн гектар бүриин 3 центнер шубуунай аргал, 4 центнер үнэһөөр нэмэлтэ тэжээл үгөө һэн.

Мүнөө эдэ звенонууд 1945 ондо бүри үндэр ургаса хуряахын түлөө тэмсэн бэлэдхэлэй хүдэлмэри бараг һайнаар ябуулжа байна. "III Интернационал" колхозой нүхэр Амархановой, Асагадай сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Цыдыжаповой, Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Киселевой звенонууд поли дээгүүрээ саһа тогтоожо, наг шэбхэ шэрэжэ эхилһээр үнинэй. Асагадай сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Цындыжаповагай звено 800 гаран шарга наг шэбхэ поли дээрэ гаргаһан байна.

Бурят-Монголые сагаангвардеецүүд болон интервентнүүдһээ сүлөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ойн үдэр хүртэр тарилгада бэлэдхэлэйнгээ бүхы хүдэлмэриие дүүргэхэ уялга абажа эдэ звенонууд булиадаа мүрысэнхэй.

О. ГОМБОЕВА.

Үндэр ургасын бэлэдхэл

Энэ жэлдэ үндэр ургаса хуряажа, фронтдо элбэг ехэ талхи тарая үгэхын түлөө эрхим хинамжаар оролсоһон Улзытын сомоной (Кутара) Сталинай нэрэмжэтэ колхозой членүүд үндэр ургасын бэлэдхэл эршэмтэйгээр ябуулжа байна. Полидоо саһа тогтоожо, наг шэбхэ шэрэжэ басхатайн хамта 3 центнер үнэһэ, 2 центнер шубуунай аргал суглуулба.

Түмэршэ дарханшуул болон моторшод зэр зэмсэг заһабарилжа, 20 плуг, 60 хомут тоногуудые бэлэн болгоо.

Бурят-Монгол АССР-эй Верховно Соведэй Президиум, БМАССР-эй Арадай комиссарнарай Совет болон ВКП(б)-гэй Обкомой хандалгада дашарамдуулан абаһан социалистическэ уялгануудаа Сталинай нэрэмжэтэ артелиинхид илангаяа дүүргэжэ байна.

(Үргэлжэлэл. Эхинийнь «Б-М Үнэнэй» январиин 16, 17, 20, 21, 22, 31 ба февралиин 2, 3, 4, 6-най номернуудта).

Хажуудаа байһан хурса асаяа шүүрэжэ,
Хандама нүхэдөөрөө ажалайнгаа үдэрые эхилнэ.
Халуудан дулаасаһан улаан шарахан шарайтай,
Хамаг олон нүхэдөөрөө хүдэлжэ эхилнэ.
Үетэн нүхэдөөрөө ажалдаа шамдуу ябахадаа,
Үдэ наранай үнгэрһые огто мэдэхэтүйш.
Сэсэн он һото машинын хүхюу наяраан соо
Сэдьхэлэйнгээ бүхы уйдхар һэжэг мартахаш.
Хүйтэн жабартай уняартан тооһорон байгашье
һаань,

Хүлһөө гараараа аршан байжа, Хандама,
Арбин эдеэтэ надхама бүдүүн боолтонуудаа,
Алад саашань барабаан тээшэ шэдэнэ.
Хүлһэтэй хасарынь таряанай тооһон бүрхөөжэ,
Хүрин яғаахан дүүрэн шарайень хубилгана.
Дуушан һайхан басаган зүрхэнһөө баярлажа,
Дун сагаахан жэжэхэн шүдэлынь ирал ана.
Абида ахайхан нимэ бушуу бэритэйгээ
Амтатай зохидоор һайрхаһайб гэжэ һанана ха.
Одоо Хандамын эрэшүүлээр тэнтэй хүлэхыю,
Онюо бригаданууд хараһай гэжэ һанана ха.
Бухалай зэргэ шаргал һамар ороохоёо
Бушуу һамгадууд холо бэлгон обоолно.
Хорин дүрбэн сарнуулай тэрэгэ ашаалжа,
Хоёр машинаар гүрэндөө тушаан ябуулна.
Баатар хүбүүдээ шадал хүсөөр тэжээхэ,
Ян колхозой бэлэг болоожо оншгты.
Шара улаан тэмэ шэнинсэ, дайсадые, —
Шаба халууч һомон шэнги сохигты!

* * *

Халаһан машинаяа хүргэхын түлөө байлгажа,
Халуудаһан колхозниигууд хүлһөө аршан
тамхилнад.

Талын саһа сагаа бутарган гүйлгэжэ,
Тарган һааралаар Содном хүбүүн ерэбэл ха.
Содном хүбүүн сагаан далита саарһаяа,
Солбон дэшхон морин дээгүүр хурылна.
—«Аяар холоһоо шамдаа Цыреншни эльгээгээл.
Абыш Хандама, уншыш!»—гэжэ баясуулна.
Хамта ябаһан хани олон нүхэдынь,
Хажуудань суглажа бултааран баясан байнад
ха.
—«Удаан хүлеэлгэһэн үнэтэ бэшэгнай ерээл
даа,
Уншыш Хандама, уншыш түргэн!»—гэлдэнэд ха.
Эды удаан хүлеэлтэһэн бэшэгээ, Хандамань
Эжэл нүхэлөө баясуулан байжа уншаба ха.
Абида ахайхан зоной дунда зогсожо,
Адхарһан нёлбоһоо аршан байжа шагнаба.
«Ашата эсэгэ, хайрата буурал эхэмни,
Амараг Хандама, хүндэтэ олон нүхэдни,
Аяар холоһоо, үхэлтэ дайнай газарһаа,
Амиды мэндэеэ тандаа дуулгаһ бэшэнэлби.
Амараг Хандамамни, шиниингээ бэшэг абахадаа
Шамтаяа уулзаһан, хөөрэлсэһэн шэнги болообди.
Хүбүүтэй болоһоноо шиниингээ бэшэгһээ
дуулахадаа,
Хүсэтэй зэригтэй нүхэдөөрөө хамта баясабаби.
Эды удаан бэшэг абажа шадаашьегүй һаа,
Энхэржэ хүлеэжэ бултааран байһандатнай
баясанаб.
Хайрата эхэмни, Инаг Хандамамни, бултыетнай
Зуу дахин шанга таалан тэбэринэм.
Бэрхэтэй хатуу хүндэ дайнай ай болохдо,
Бэшэг бэшэхэ забда сүлөөшье олдодоггүй,
Бэшэг бэшэхэ замда сүлөөтэй байбашье,
Бэхэ гуурһан һанаһан сагта харагдадаггүй,
Агуу хүсэтэ түрэл армидаа туһалжа,
Аюулта дайсадай ара талада ябаабди.
Хорин һара таанадайтаа бэшэг абахагүйгөө,
Хохидожо гэмодожо элдэб һанаашье һанааби.
Дайнай илалтые ойртуулха даабари дүүргэжэ,
Дайда холуур олон хоногоор ябадагби.
Мэргэн буунайнгаа найдамжагай хараае
хэлбүүлээд,
Мэхэтэй дайсадай харагдахыень хүлеэжэ
хэбтэдэгби.
Мүнөө үдэр Улаан Армимнай добтолжо,
Мүнөө үдэр зуугаад деревни сүлөөлөө.
Алуурщадһаа сүлөөлэгдэһэн арадай баярые
хараабди.
Абарагша баатар армитаяа бидэнэр хамтараабди.
Хорото Гитлерэй һүртэ хүсэнүүд буугантажа,
Хосорхо үдэрынь һунтагаа гэжэ мэдыгты,
Эсэтэ ороноо дайсадай гарһаа сүлөөлжэ,
Эрхим хүбүүмнай ябана гэжэ найдагты.
Аюулта могойнуудһаа жаргал золоо хамгаалаад,
Амиды бидэнэйнтэ бусахые хүлеэгээд
һуугыт даа
Ашата гэртэхидни, намдаа сэдьхэлээ зоболгүй,
Ажалдаа ябаад лэ, жаргалан һайнууд һуугыт даа.
Арбаад үгэтэй энээхэн бэшэгтээ, бултыень
Аюулта дайнда хараһан үзэһэнөө багтаахагүйб.
Харалсажа хожом, хүндэтэ таанадаараа
уулзахадаа,
Хатуу дайнайгаа баатар хэрэгүүдые хөөрэнэ
аабзаб!»

Айл аймаг, колхозник олон нүхэдынь
Айхабтар ехээр һонирхон баясан шагнабад.
Бултанда хүндэтэй шиираг хүбүүнэйнь илалта,
Бүхы колхозой хамтынь баяр болоно ха.
Дахяад тэндээ хүсэтэ машинаяа ябуулжа,
Арбин элеэтэ натхама бүдүүн боолтонууд
Алад дээшээ, барабаан тээшэ хиидэнэд ха.
Хандама Цыренэйнгээ ерэһэн шэнги баясажа,
Хамта олон нүхэдэйнгөө дунда ажаллана.
Хани эжэл хайрата ганса амарагынь
Халуун зүрхэндэнь элихэн һанагдан ойртоно.
Цырен урдынхидаал Хандамын хажууда ерэжэ,
Сэхэ хараад баяртай байна хэбэртэй.
Гансааран Цырен бултанһаа һайханаар эхилжэ,
Газарай зэдэлсэ дуугаа дуулана хэбэртэй.
Эгээ мүнөө хажуудань Цырен ерээшьегүй һаа,
Энхэ мэндэ олон нүхэдөөрөө ябанал даа.
Хандамынгаа тухай хатуу дайндаашье
мартангүй,
Халуун дуралалаа зүрхэндөө бусалуулан
ябанал ха.
Дайнай тармсаар Цыренэймни намдаа ерэхэдэ
Дайда дэлхэй ондоо һайханаар сэсэглэхэл.
Дун сагаан хонидоо атуулжа ябатараа,
Дурлаһан инагтаяа магад уулзажашье болохол
би.
Цырентээ хоюулан гар гараа барилгаад,
Шэнэисын эбхэрмэ долгиной дундуур
ябахадамнай,
Арюун уһата үтлөөнэй аатар аалидажа,
Арбаад үнгөөр һолонго татаад толорхол.
Цырентээ хоюулан һанаһан үгөө хэлсэжэ,
Сэдьхэл дүүрэн жаргал золтой ябахадамнай,
Зуу миллион сэсэгүүд тойлгойгоо ганхуулан,
Зураглан бүтээһэн ковёр шэнгеэр набыхал.
«Инаг Хандамамни, урдынхиһаа һайхан
харагдажа,
Илдамхан үгэнүүдээр уттабаш»—гэжэ
баясахадань,
«Хүрин зүрхэн йимни амраг түрэһэн Цыремни,
Хүсэтэй болоод ерэбэш»—гэжэ харюусахаб.
Хандама Цыренэйгээ ерэһэн шэнги баясажа,
Хамта олон нүхэдөөрөө ажалдаа бушуулна.
Алтан сасагта атар хүнгэ боолтонууд,
Алад дээшээ барабаан тээшэ хиидэнэл.
Окоп, блиндаж, талаар хээгүүр бэйрлажа,
Олон хоногой дулаан байра үзөөгүй,
Эсэһэн бэецүүд үе мүсөө тэнхижэ,
Элдэб хэлэн дээрэ дуунуудые дуулалдан
амарнад.
Холынгоо нютаг амиды мэндэеэ дуулгахаяа,
Холшорхон инагуудтаа дурлалай бэшэгүүдые
бэшэнэд ха.
Хандамынгаа бэшэгые хэды удаа уншажа,
Хажуудахи нүхэдөө Цырен хүбүүн һонирхуулна.
Зол жаргал, үнэн дурлалай тухайда,
Зохид һонин буляалдаан хөөрөөн болоно ха.

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха).

Хилын саана

Польско правительство Варшавада ерэбэ

ВАРШАВА. (ТАСС). Польско республикын Саг Зуурын Правительствын центральна органуудые байралуулха тухай гар гаһан министрнүүдэй соведэй тогтоолой ёһоор февралиин 1-дэ Народово Крайовой Радын президент Болеслав Берут, министрнүүдэй соведэй түрүүлэгшэ Эдуард Осубка-Моравский, вице премьернүүд Б. Гомулка, И. С. Януш гэгшэд, мүн тэрэшэлэн министрнүүд болон гүрэнэй эмхи зургаануудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд тогтон хүдэлмэрилхээр Польшын столица—Варшавада ерэбэ.

Тэрэ үдэртөө польско республикын министрнүүдэй соведэй түрүүшын заседани болоо. Тэрэн дээрэ гүрэнэй бүхы центральна органуудые столицада байралуулха тухай, столицын арад зониие эдеэ хоолой зүйлөөр хангаха ба столицые һэргээхэ тухай асуудалнууд хэлсэгдэһэн байна.

Тэрээнһээ гадна, Польш... ажаүйлэдбэриин центр бол... Краков, Лэдзь, Силезиин Дэ... ровско бассейнэ, Кельц болон... сад город ба областьнуудые э... хоолой зүйлөөр хангаха ту... шиидхэбэри абтаһан байгаа.

Немецүүдээр Варшава горо... ехээр һандаргагдаһан ба б... үлөһэн гэрнүүдэй ехэ заһаба... орохо болоһон дээрэһээнь ... нистрнүүдэй совет болбол ... шабадахи гүрэнэй гэр байра... дай заһабариин дүүрэхэ хү... гүрэнэй зарим эмхи зургаа... дые саг зуураар Варшавын ... шон тэйрондо ба Лодзь гор... байралуулха гэжэ шиидэһэн на.

1945 оной февралиин 1... эхилжэ Польско Республи... Саг Зуурын Правительство ... бол Польшын столица бо... Варшава городто ходэлоо ба... эндэ өөрынгөө хүдэлмэриие ... гэхэ байна.

Германидахи байдал

СТОКГОЛЬМ. (ТАСС). Германиин бүхы городуудаар мэгдэрэл һандарал гаража ба хүнүүдэй ехэ уруу доруу болоһон тухай Германиһаа ерэһэн хүнүүд хөөрэнэ. Фольксштурмын отрядууд мүнөө тэдэ Берлинэй зүүн хубиин барилгануудые миниросалжа байна гэжэ Берлинһээ Стокгольмдо ерэһэн хүнүүд мэдээсэнэ. Түрүүнэй Берлинһээ зүүн зүг тээшэ нүүлгэгдэһэн үхибүүд мүнөө Саксони уруу ябуулагдажа байна. Үйлсэнүүдэй саһан сэбэрлэгдэнэгүй, автомашинанууд ябанагүй шахуу. Трамвайнууд арай гэжэ ябуулагдана. Берлиндэ талхан ба хартаабха ехээр дутана. Эдеэ хоолой байдал ерэхэ тумаа муудажа байна.

«Свенска дагбладет» гэдэг... зетэ ингэжэ дамжуулна: «Я... риин 31-дэ Берлиндэ Герма... ехэ ехэ городуудаар һанаага... бохо ябадалай ехээр үрг... тухай Германиһаа мэдээсэлгэ... абтаһан байгаа. Зүүн Герма... Дрездин Бреслау хоёрой хо... дохи газарта фольксштурмы... рядуудай дунда бунт гар... байгаа. Гамбург ба Бремендэ... тэрэшэлэн мэгдэрэл сонюрдо... рана. Һуни бүри гэрнүүдэй... нануд дээгүүр антигитлеро... куудаһанууд наагдана.

Финляндиие дайн сэрэгтэ оруулһан гэмтэн тухай асуудал

ХЕЛЬСИНКИ. (ТАСС). Январиин 31-дэ сеймын заседани болоо. Тус заседани дээрэ 1941 ондо, Финляндиие дайн сэрэгтэ оруулжа президентын гэм хэһэгиие, мүн энэ талаар 1939 ба 1941 онуудта бусад тушаалтан хүнүүдэй гэм хэһэниие мүрдэхыя талаар правительствын хэмжээ ябуулганууд тухай «зургаанай бүлэгэй» депутадуудай асу... да премьер-министр Пааси... болбол правительствын чле... дэй дэргэдэ харюу үгэһэн ... гаа. Дайнай үеын полити... түлөө харюусаха хүнүүдые ... тическэ ба хүтэлбэрилхы а... ябуулгаһаа зайлуулхые шу... дээрэ правительство тооложо Паасикиви зааба.

Болгарска дайн сэрэгэй гэмтэн сүүдлэгдэжэ байна

СОФИЯ. февралиин 3. (ТАСС). Враца, Горна-Ореховица, Сливен гэдэг городуудаар болгарска дайн сэрэгэй гэмтэниие сүүдэлжэ байһан тухай Софийска радио мэдээсэнэ. Хаа-хаанагүй олоной митингнүүд болоно. Митингдэ хабаадалсагшад фашистска гэмтэниие хатуу шэрүүнээр г... хэ эрилтэ табина. Горна-О... вицедэ сүүдлэлгын болохы... шарамда антифашистска вы... кэ нээгдээ. тус городой ба... оршонэй тосхонуудай хэдэн ... ган хүнүүд орожо хараһан ... на.

Харюусалгата редакторай орлогшо
Д. ЛУБСАНОВ.

Мүнөөдэр кинодо

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. ТЕЛЕФОНЫ: ответ. редактора—23, АТС—180; зам. ответ. редактора—7-89; ответ. секретаря—3-23; отделов: партийной жизни и промышленности—7-89, сельского хозяйства—8-03. писем и переводов—6-03 (2 зв.); об'явлений—2-64 (2 зв.).

Н—00285. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж 550...